

Aktivácia
Mladých

Čo ukázala pilotná skúsenosť s **JKM** v BBSK

SKÚSENOSTI A ODPORÚČANIA

Aktivácia Mladých

Tento materiál slúži ako odborná syntéza poznatkov a praktických skúseností z pilotnej fázy budovania JKM v Banskobystrickom samosprávnom kraji. Dokument pomenúva overené prístupy v oblasti vyhľadávania a motivovania mladých ľudí, budovania dôvery a nastavovania odborných činností.

Čitateľovi približuje špecifické výzvy, ktorým čelia mladí ľudia v situácii NEET, a prináša praktické skúsenosti a odporúčania pre budovanie dostupnej, koordinovanej a individuálnej podpory. Materiál je určený predovšetkým zriaďovateľským tímom v ďalších samosprávnych krajoch, ktorým poskytuje strategický základ pre efektívne etablovanie JKM v lokálnych podmienkach.

Jeho cieľom je pomôcť im poučiť sa zo skúseností BBSK, lepšie sa pripraviť na možné výzvy a prijímať informovanejšie rozhodnutia pri nastavovaní služby v podmienkach svojho regiónu.

Spolufinancovaný
Európskou úniou

PROGRAM
SLOVENSKO

MINISTERSTVO
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah

Zoznam skratiek a vysvetlivky	2
1 ÚVOD	3
2 VÝVOJ MODELU JKM pre mladých	4
Vývoj JKM v Banskobystrickom kraji	
Vzťah a dôvera ako základ dlhodobej práce	
Cieľ intervencií v JKM	
Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK	
3 ĽUDSKÉ ZDROJE	5
Odborný tím	
Zriaďovateľský tím	
Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK	
4 ODBORNÉ ČINNOSTI zamestnancov JKM	7
Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK	
5 VYHLÁDÁVANIE A MOTIVOVANIE mladých ľudí k využívaniu služieb JKM	7
Systémové bariéry pri vyhľadávaní mladých ľudí v situácií NEET	
Online a offline komunikačné kampane	
Osobný kontakt a terénna práca	
Prvý kontakt a skrýning	
Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK	
6 POSTUP ZALOŽENIA JKM	10
Analytická príprava ako východisko	
Budovanie partnerstiev ešte pred otvorením JKM	
Prvotná príprava a vzdelávanie zamestnancov	
Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK	
7 PRIESTOR A MATERIÁLNE ZABEZPEČENIE	11
Základné priestorové prvky JKM	
Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK	
8 PARTNERSTVÁ A EXTERNÉ PREPOJENIA	12
Ako prebiehalo nadväzovanie spolupráce a vytváranie partnerstiev	
Spolupráca s úradmi práce (ÚPSVaR)	
Partnerstvá so školami	
Partnerstvá so zamestnávateľmi	
Partnerstvá s mestami a obcami	
Partnerstvá s mimovládny sektorom	
Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK	
9 DÁTA, REPORTING	14
Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK	
ZÁVER	15

Zoznam skratiek a vysvetlivky

AM – Aktivácia Mladých (konzorcium)

BBSK – Banskobystrický samosprávny kraj

CDR - Centrá pre deti a rodiny

CPP - Centrum poradenstva a prevencie

CPPaP - Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie

CVČ - Centrum voľného času

FTE - Full-Time Equivalent / plný úväzok

GDPR - Všeobecné nariadenie o ochrane údajov

JKM – jednotné kontaktné miesta pre mladých

MPSVR SR - Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky

MRK - marginalizované rómske komunity

NEET – Not in Education, Employment, or Training (slovenský preklad: nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave)

Ohjaamo – fínsky model jednotných kontaktných miest pre mladých

RABBSK - Rozvojová agentúra Banskobystrického samosprávneho kraja

SPACE – názov jednotných kontaktných miest pre mladých v BBSK

ÚPSVaR – Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

UNICEF – United Nations Children's Fund

Záruka pre mladých – európska iniciatíva na podporu mladých na trhu práce

Text tejto publikácie neprešiel jazykovou korektúrou.

1 ÚVOD

Vznik jednotných kontaktných miest pre mladých vychádza z potreby včasnej, dostupnej a koordinovanej podpory mladých ľudí v situácii NEET¹ smerom k ich uplatneniu na trhu práce. Ide o jedno z opatrení Národného plánu posilnenia Záruky pre mladých ľudí v Slovenskej republike s výhľadom do roku 2030, ktoré sa realizuje v rámci Programu Slovensko.

Prvý pilotný model JKM bol overovaný od roku 2021 v Banskobystrickom samosprávnom kraji (ďalej BBSK). Pod názvom SPACE vzniklo počas pilotnej fázy sedem centier práce s mládežou, ktoré slúžili na overenie funkčnosti modelu JKM v slovenských podmienkach. Hoci koncept JKM vychádza zo zahraničnej inšpirácie – konkrétne z fínskeho modelu Ohjaamo – jeho zavedenie si vyžadovalo výrazné prispôsobenie lokálnym podmienkam a špecifickým potrebám mladých ľudí v regiónoch.

Ďalšie samosprávne kraje sú aktuálne vo fáze zakladania JKM, pričom do roku 2030 by mali postupne rozvíjať ich činnosť. Na ich metodickú podporu, sieťovanie a zavádzanie jednotných štandardov vzniklo konzorcium Aktivácia mladých (ďalej AM)², ktoré pri svojej činnosti vychádza aj zo skúseností pilotného projektu v BBSK. Spoločným cieľom je vytvoriť stabilnú sieť dostupných služieb pre mladých ľudí, ktorá bude schopná reagovať na regionálne špecifiká a zároveň zachovávať jednotný štandard kvality.

Tento dokument vznikol na základe série konzultácií s tímom RABBSK a je syntézou poznatkov z pilotného projektu centier SPACE. Zahŕňa skúsenosti z ich budovania a fungovania, pomenúva overené prístupy a zároveň upozorňuje na oblasti, ktoré si vyžadujú zvýšenú pozornosť. Dokument zároveň reflektuje praktické výzvy, s ktorými sa tímy stretli, a ponúka konkrétne odporúčania pre ich zvládanie.

Cieľom dokumentu je podporiť ďalšie samosprávne kraje pri zavádzaní JKM, umožniť im poučiť sa z doterajších skúseností a efektívnejšie nastaviť fungovanie činnosti.

Zároveň je dôležité zdôrazniť, že dokument bol revidovaný zriaďovateľským tímom RABBSK, čo posilňuje jeho relevantnosť a praktickú využiteľnosť.

¹ NEET - skratka anglického pojmu "Not in Education, Employment, or Training", t.j. nie je v procese vzdelávania, zamestnania ani odbornej prípravy.

² Výzva projektu Koordinácia jednotných kontaktných miest pre mladých

2 VÝVOJ MODELU JKM pre mladých

Definícia JKM

JKM pre mladých poskytuje komplexný balík odborných činností určených mladým ľuďom v situácií NEET, teda sú v situácií mimo vzdelávania, zamestnania alebo odbornej prípravy (na zamestnanie), ako aj mladým ľuďom ohrozeným touto situáciou a hľadajú riešenia svojej aktuálnej životnej situácie. Jeho hlavným účelom je zjednotiť rôzne typy podpory do prehľadného a dostupného systému, v ktorom mladý človek nájde pod jednou strechou praktické riešenia svojej situácie a získava jasné informácie a individualizované sprevádzanie. JKM pre mladých funguje ako prvý orientačný bod – miesto, kde mladí dostávajú profesionálnu podporu bez zbytočnej administratívy s dôrazom na ich individuálne potreby. Podrobnejší opis modelu JKM pre mladých, jeho princípov a spôsobu fungovania je spracovaný v samostatnej metodologickej brožúre, dostupnej na tomto odkaze: [TU online verzia](#).

Vývoj JKM v Banskobystrickom kraji

V prvých fázach fungovali centrá práce s mládežou, ktorých činnosť sa neskôr transformovala do modelu JKM pre mladých, najmä ako miesta pre prácu s mládežou so zameraním na neformálne skupinové aktivity, pričom cieľovou skupinou boli žiaci a študenti (v rámci realizácie národného projektu „Overenie modelu centier práce s mládežou v BBSK“) ako aj mladí ľudia v situácii NEET. Postupne sa však ukázalo, že existujúci systém kariérovej a podpornej infraštruktúry nedostatočne reaguje na potreby mladých ľudí v situácii NEET, najmä tých, ktorí sú mimo evidencie úradov práce a mimo dosahu existujúcich služieb, čo viedlo k posunu modelu a k realizácii projektu „SPACE – jednotné kontaktné miesta pre mladých v BBSK“.

Táto skupina sa ukázala ako najťažšie dosiahnuteľná, najmenej viditeľná a zároveň najviac ohrozená dlhodobým vylúčením. Pracovníci³ s mládežou v JKM sa opakovane stretávali s mladými ľuďmi, pre ktorých boli psychické ťažkosti, rodinné traumy a nestabilné zázemie bežnou súčasťou života, čo významne ovplyvňovalo ich schopnosť udržať si zamestnanie, dokončiť vzdelávanie, dôverovať inštitúciám a plánovať svoju budúcnosť.

Individuálne intervenčné služby so zameraním na mladých ľudí v situácii NEET boli prítomné už v pilotnom modeli, no počas fungovania JKM sa ešte výraznejšie posilnili. Tento posun priniesol vyššie nároky na zamestnancov, najmä v oblasti terénnej práce⁴, budovania dôvery a vzťahov s účastníkmi. Významná časť práce sa preto presunula mimo priestorov centra – do terénu, na školy, do centier pre deti a rodiny (CDR) a do spolupráce s aktérmi v regióne.

Pilotný model potvrdil, že pre dlhodobú funkčnosť JKM je dôležité prepájať priamu podporu mladých ľudí v situácii NEET s preventívnou prácou s mladými, ktorí sú touto situáciou ohrození.

³ Rodová rovnosť je pre Konzorcium Aktivácia mladých kľúčová, ale na zoskrušenie využívame v tomto dokumente formuláciu v mužskom rode.

⁴ Tento typ činnosti sa v pripravovanej štandardizovanej činnosti JKM nazýva Vyhľadávanie a aktivácia mladých v prirodzenom prostredí.

Vzťah a dôvera ako základný pracovný nástroj

Základom práce s mladými ľuďmi v situácii NEET sa ukázalo budovanie dôvery a vzťahu, keďže mnohí z nich mali skúsenosť s podpornými službami ako s kontrolnými či sankčnými. JKM preto upustili od formálnych vstupných procesov a prvý kontakt postavili na neformálnom stretnutí a vytvorení bezpečného a rešpektujúceho priestoru, ktorý umožňoval zdieľanie životnej situácie mladého človeka vlastným tempom.

Vzťah s účastníkom JKM sa stal kľúčovým pracovným nástrojom – až po jeho vytvorení boli mladí ľudia ochotní pomenovať svoje potreby, prijímať podporu a rozhodovať sa o ďalších krokoch. Zároveň sa potvrdilo, že JKM nemá byť jediným bezpečným priestorom, ale má účastníkov JKM postupne prepájať s ďalšími službami a organizáciami, prostredníctvom budovania a kultivácie vzťahov s týmito partnermi.

Cieľ intervencií v JKM

Cieľom intervencií nebol primárne nástup do práce alebo návrat do školy, ale najmä stabilizácia a posilnenie schopnosti fungovať v bežnom živote.

Žiadaným výsledkom bolo, aby mladý človek:

- sa vedel rozhodovať a veril si,
- zvládal nové situácie,
- fungoval individuálne aj v skupine,
- mal zabezpečené prepojenie na služby, ktoré pomáhajú riešiť jeho základné životné potreby,
- bol pripravený na nadväzujúcu podporu.

Až na tomto základe bolo možné realisticky pracovať s témami zamestnania, vzdelávania alebo odbornej prípravy.

Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK

- mladí ľudia v situácii NEET **nie sú homogénnou cieľovou skupinou**,
- **bez budovania dôvery** s mladým človekom nie je možné identifikovať jeho skutočné potreby a nastaviť tak účinné opatrenie alebo podporu,
- neaktívni mladí ľudia v situácii NEET sú **najt'ažšie dosiahnuteľnou**, ale zároveň kľúčovou skupinou,
- **očakávaní rýchlych výsledkov** tzn. návrat do školy či nájdenie zamestnania a zotrvanie v ňom sú vzhľadom na špecifiká cieľovej skupiny príliš ambiciózne.

3 ĽUDSKÉ ZDROJE

Skúsenosti z Banskobystrického samosprávneho kraja potvrdzujú, že model JKM postavený na práci s mladými ľuďmi v náročných životných situáciách kladie vysoké nároky na riadiacich aj odborných zamestnancov – odborne, hodnotovo aj osobnostne.

Odborný tím

V BBSK čelili JKM bežnej fluktuácii zamestnancov, pričom výzvou bolo najmä obsadzovanie voľných miest kvalifikovanými a odborne aj hodnotovo vhodnými kandidátmi. Situáciu zároveň ovplyvňovala aj zmena modelu, ktorou si zamestnanci prešli. Preto sa už pri náboře pracovníkov do JKM osvedčilo overovať ich motiváciu, hodnoty a postoj k cieľovej skupine a zároveň otvorene komunikovať náročnosť a náplň práce. Ak nie je jasne komunikované, že práca zahŕňa kombináciu preventívnych, intervenčných aj terénnych činností, môže dôjsť k nerealistickým očakávaniam zo strany nových pracovníkov a preťaženiu tímu.

Ako kľúčové sa ukázalo hľadať ľudí, ktorí:

- sú schopní fungovať v dynamickom systéme práce, ktorý sa vyvíja a mení,
- sú presvedčení o potenciáli mladých ľudí a ich schopnosti napredovať,
- disponujú emočnou stabilitou,
- sú otvorení, flexibilní a ochotní učiť sa za pochodu,
- vedia neformálne komunikovať s mladými ľuďmi a budovať vzťah založený na dôvere.

Formálna kvalifikácia sama o sebe nestačila, keďže rozhodujúcim faktorom pri zvládaní náročných situácií bolo hodnotové zladenie zamestnancov s víziou JKM a bezpečné pracovné prostredie, v ktorom sa zamestnanci navzájom podporujú a dôverujú si. Bez vybudovania silného tímu nie je vhodné urýchľovať začiatok práce s cieľovou skupinou.

Zriaďovateľský tím zároveň reflektuje, že dnes by pri zostavovaní tímov postupovali inak – najskôr by najali ľudí a až následne by ich profilovali do konkrétnych rolí vrátane vedúcich pozícií. Tento prístup vychádzal zo skúsenosti, že pri práci v novovznikajúcej službe a s dynamicky sa vyvíjajúcim modelom nie je možné spoľahlivo určiť všetky roly a vedúce pozície už na začiatku. Až spoločná prax umožnila overiť hodnotovú a osobnostnú zhodu zamestnancov s konkrétnymi rolami, ich schopnosť niesť zodpovednosť a prirodzene viesť tím. Skúsenosť z BBSK ukázala, že niektorí pracovníci sa ako prirodzení lídri vyprofilovali postupne, v priebehu prvých týždňov až mesiacov spolupráce.

Zriaďovateľský tím

Popri tímoch JKM zohrával zásadnú úlohu aj zriaďovateľský tím, ktorý zabezpečoval najmä:

- metodické vedenie a nastavovanie procesov,
- personálnu podporu a riešenie krízových situácií,
- finančné a administratívne riadenie projektu,
- budovanie partnerstiev na regionálnej a národnej úrovni.

Aj na úrovni zriaďovateľa sa ukázalo, že nestačí ovládať len projektové riadenie – dôležití sú ľudia, ktorí sú v prvom rade ľudskí, rozumejú práci s cieľovou skupinou, dokážu pružne reagovať na zmeny a aktívne podporovať tímy v teréne.

Skúsenosť z Banskobystrického samosprávneho kraja zároveň poukazuje na to, že riadenie siete 7 – 8 centier JKM si vyžaduje približne 8 FTE zamestnancov priamo v zriaďovateľskom tíme. Nedostatočné kapacity v zriaďovateľskom tíme sa môžu priamo premietiť do zvýšeného tlaku na samotné JKM, čo môže negatívne ovplyvniť kvalitu služieb, stabilitu centier aj napĺňanie cieľov projektu.

Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK

- fluktuácia zamestnancov je reálnym rizikom, preto je pre nich potrebné od začiatku **nastaviť podporné prostredie**,
- **administratívna záťaž** môže výrazne oslabiť motiváciu a kapacity tímov,
- nejasne definované očakávania voči zamestnancom **zvyšujú riziko** odchodov,
- silné a **podporné vedenie zriaďovateľa**, resp. kraja je pre úspech JKM kľúčové,
- Zručnosti a zloženie tímu je vhodné **prispôbiť potrebám a špecifikám regiónu**, napríklad zabezpečiť, aby zamestnanci vedeli komunikovať v jazykoch používaných miestnymi menšinami.

4 ODBORNÉ ČINNOSTI pracovníkov JKM

Odborné činnosti pracovníkov JKM sa postupne vyvíjali a prispôbovali meniacemu sa zameraniu modelu. Na začiatku fungovania centier SPACE sa pracovníci sústreďovali najmä na otvorené a dostupné aktivity, ktorých cieľom bolo priblížiť činnosti JKM a priestor čo najväčšiemu počtu mladých ľudí a vytvoriť v centrách prijímajúce a bezpečné prostredie.

Súčasťou odborných činností JKM bola aj aktívna propagácia služby a zvyšovanie povedomia o jej existencii medzi mladými ľuďmi. Pracovníci JKM realizovali aktivity neformálneho vzdelávania a prezentácie služby mimo priestorov centra, najmä v školách a na podujatiach iných organizácií. Tieto aktivity slúžili ako prvý kontakt so službou, nástroj budovania dôvery a spôsob, ako motivovať mladých ľudí k jej následnému využitiu.

Postupne, spolu s posunom zamerania JKM smerom k práci s mladými ľuďmi v situácii NEET, pribúdali činnosti zamerané na rozvoj, podporu a individuálnu prácu s účastníkom JKM. Tento vývoj odzrkadľoval potrebu reagovať na komplexnejšie životné situácie mladých ľudí a na potrebu dlhodobejšej podpory.

V centrách SPACE sa kombinujú skupinové a individuálne aktivity.

Základná ponuka odborných činností je vo všetkých JKM v BBSK rovnaká, zároveň však jednotlivé centrá reagujú na špecifické potreby mladých ľudí vo svojom regióne. Vďaka tomu majú SPACE možnosť prispôbovať svoje aktivity miestnemu kontextu – podľa typu cieľovej skupiny, dostupnosti partnerov a regionálnych výziev.

Medzi najčastejšie odborné činnosti a aktivity⁵, ktoré pracovníci JKM poskytujú mladým ľuďom priamo v SPACE alebo v ich prirodzenom prostredí, patria najmä:

- kariérové poradenstvo a koučing,
- podpora zamestnanosti a návratu do vzdelávania,
- rozvoj životných zručností,
- rozvoj technických a digitálnych zručností,
- sociálne a psychologické poradenstvo,
- neformálne a zážitkové vzdelávanie,
- vytváranie priestoru pre „bytie“ – hry, diskusie, prednášky,
- premietania a neformálne stretnutia.

⁵ Uvedený prehľad zachytáva podobu odborných činností rozvinutú počas pilotnej skúsenosti JKM v BBSK. Základné odborné činnosti JKM pre novovznikajúce JKM sa v nadväznosti na pilotnú skúsenosť spresňujú a jednotne vymedzujú v pripravovaných obsahových štandardoch JKM.

Popri práci s účastníkmi JKM sú pracovníci v rámci svojej pracovnej náplne zaradení aj do jedného z dvoch tímov, a to sieťovacieho tímu alebo terénneho tímu. Takéto rozdelenie je podmienkou projektu SPACE - jednotné kontaktné miesta pre mladých v BBSK. Činnosti sa často prelínajú a vyžadujú od pracovníkov flexibilitu a schopnosť reagovať na meniace sa potreby mladých ľudí.

Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK

- základná ponuka činností musí byť **jasne definovaná**, no zároveň musí existovať priestor na jej **prispôsobenie miestnemu kontextu**.

5 VYHLÁDÁVANIE A MOTIVOVANIE mladých ľudí k využívaniu činnosti JKM

Motivovanie mladých ľudí v situácii NEET k návšteve JKM je dlhodobý proces, ktorý nemožno postaviť na jednom nástroji alebo jednorazovej kampani. Motivácia potenciálnych účastníkov JKM sa často mení v čase a je úzko prepojená s ich aktuálnym psychickým stavom, životnou situáciou a predchádzajúcimi skúsenosťami s inštitúciami. Vyhľadávanie mladých ľudí v situácii NEET sa zároveň ukázalo ako jedna z najnáročnejších častí fungovania JKM aj v Banskobystrickom kraji.

Systémové bariéry pri vyhľadávaní mladých ľudí v situácii NEET

BBSK otvorene pomenoval, že najväčšou výzvou projektu bol rozsah cieľovej skupiny – približne 16 000 neaktívnych mladých ľudí v situácii NEET v kraji, identifikovaný na základe analýzy. Táto skupina je z pohľadu verejných systémov takmer neviditeľná, čo výrazne sťažuje jej aktívne oslovenie. Ide o mladých ľudí, ktorí:

**nie sú v evidencii
úradov práce**

**nie sú v škole,
či inom vzdelávaní**

**často nie sú v kontakte
so žiadnou formálnou
inštitúciou**

Pri vyhľadávaní cieľovej skupiny sa JKM v BBSK opakovane stretávali so systémovými obmedzeniami, ktoré nemali pod kontrolou:

- GDPR obmedzenia znemožňovali zdieľanie informácií o mladých ľuďoch vyradených z evidencie úradov práce,
- neexistovali dostupné osobné údaje o mladých ľuďoch, ktorí predčasne ukončili stredoškolské štúdium,
- chýbali funkčné mechanizmy na včasnú identifikáciu mladých ľudí ohrozených situáciou NEET.

Online a offline komunikačné kampane

Pri online a offline oslovení mladých ľudí sa osvedčilo používať jednoduchý a zrozumiteľný jazyk, ktorý reflektuje realitu cieľovej skupiny a nevyvoláva nereálne očakávania (napr. nekomunikovať „chceš prácu?“, ak JKM prácu priamo neponúka). V komunikácii je zároveň vhodné využívať aj ilustračné a vizuálne prvky, ktoré pomáhajú lepšiemu pochopeniu obsahu.

Zároveň sa ukázalo, že samotné oslovenie prostredníctvom letákov, sociálnych sietí alebo iných komunikačných kanálov má v prípade neaktívnych mladých ľudí v situácii NEET len obmedzený účinok a spravidla nestačí na ich zapojenie.

Tieto nástroje sú preto vhodné najmä ako doplnok k osobnému kontaktu, prípadne na udržiavanie povedomia o JKM a jeho aktivitách.

Ako najsilnejšiu „offline kampaň“ RABBSK označili odporúčania JKM zo strany samotných účastníkov. Spokojní mladí ľudia si medzi sebou odovzdávali informácie o JKM a prirodzene tak prispievali k šíreniu jeho dobrého mena.

Osobný kontakt a terénna práca

Jedným z najdôležitejších a najefektívnejších motivačných faktorov vstupu neaktívnych mladých ľudí v situácii NEET do JKM bol práve **osobný kontakt** s pracovníkom. Osobné oslovenie vytváralo priestor na nadviazanie prvého kontaktu, umožňovalo reagovať na obavy mladého človeka a znižovalo bariéru vstupu do neznámeho prostredia. Aj napriek tomu bola konverzia, teda podiel oslovených mladých ľudí, ktorí sa reálne zapojili do činnosti JKM, prirodzene nízka – mnohí oslovení mladí ľudia neboli v situácii NEET, nemali záujem o službu, alebo neboli pripravení nadviazať kontakt v danom čase.

Terénna práca v BBSK prebiehala na viacerých úrovniach a miestach:

- v spolupráci s obcami, komunitnými centrami, terénnymi pracovníkmi a inými relevantnými pracovníkmi podporných služieb,
- prostredníctvom škôl a ich kontaktov na mladých ľudí ohrozených situáciou NEET,
- na verejných podujatiach, miestnych akciách a komunitných stretnutiach,
- v uliciach a prirodzených priestoroch pohybu mladých ľudí.

Pri práci v marginalizovaných rómskych komunitách (MRK) sa ukázalo ako kľúčové nevstupovať do komunity priamo, ale vždy prostredníctvom partnera, ktorého komunita už pozná a dôveruje mu. V opačnom prípade hrozí strata dôvery a úplné uzavretie prístupu do komunity.

Zároveň sa pri organizovaní aktivít v teréne v MRK, ako špecifický prvok práce, osvedčili dva prístupy:

1. Cyklické aktivity – realizované v rovnakom čase, na rovnakom mieste a s rovnakým zložením, čo umožňuje mladým ľuďom vytvoriť si návyk a očakávanie	2. Jednorazové aktivity s intenzívnym pripomínaním – osobné oslovovanie komunity vopred (napr. týždeň pred akciou, následne pár dní pred ňou a aj v deň konania)

Prvý kontakt a skríning

Prvý kontakt s mladým človekom v JKM nebol postavený na formálnom skríningu. Skúsenosť ukázala, že príliš rýchle otázky na zamestnanie, vzdelanie alebo „problémy“ viedli skôr k uzavretiu účastníka JKM.

Namiesto toho sa prvý kontakt zameriaval na vytvorenie bezpečného priestoru, neformálny rozhovor o témach, ktoré mladého človeka zaujímajú a postupné mapovanie situácie bez tlaku na okamžité riešenia. Skríning následne prebiehal postupne a prirodzene, často až po niekoľkých stretnutiach, keď bol vzťah dostatočne stabilný.

Ako nástroj prvého kontaktu centrá SPACE využívali rôzne formy „ochutnávok“ služieb, napríklad:

- krátke kariérové poradenstvo,
- tematické hodinové stretnutia,
- workshopy v priestoroch JKM na témy ako sebaopoznanie, duševné zdravie či plánovanie budúcnosti,
- OPEN SPACE aktivity: účasť na veľtrhoch, konferenciách a verejných podujatiach, výlety, športové aktivity, skupinové aktivity, rozvojové, záujmové kluby (napr. filmový klub)

Tieto aktivity umožňovali mladým ľuďom **spoznať JKM bez záväzku** a rozhodnúť sa, či chcú pokračovať v individuálnej spolupráci.

Išlo najmä o aktivity, ktoré:

- nevyžadovali predchádzajúce záväzky,
- neboli orientované na výkon,
- pokrývali atraktívne a zrozumiteľné témy,
- umožňovali neformálne stretnutie s rovesníkmi.

V niektorých JKM sa ako motivačný prvok osvedčila ponuka aktivít v Innolabbe. Tento priestor umožňoval mladým ľuďom pracovať s technológiami, posilňovať digitálne zručnosti a pracovné návyky. Innolaby však nie sú nutnosťou pre novovznikajúce JKM, keďže sú náročné na financie (licencie, technika) a aj na odbornosť pracovníkov.

Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK

- skúsenosť ukázala, že príliš **zjednodušené** alebo **zavádzajúce informácie** (napr. plagáty, kde bolo "hľadáte prácu?") môžu prilákať mladých ľudí, pre ktorých nie je činnosti JKM primárne určená,
- dôležitým poučením je **nesľubovať** to, čo JKM nemôže garantovať, a zároveň **citlivo pracovať s očakávaniami** mladých ľudí.
- **nie každý mladý človek v situácii NEET je zároveň cieľovou skupinou JKM**, ide napr. o mladých ľudí bez domova, ktorí nemajú zabezpečené základné životné potreby a preto sa ako vhodné javí posunúť mladého človeka k iným službám, na to určeným.
- **vyhľadávanie** mladých ľudí v situácii NEET je **časovo** aj **kapacitne náročné**,
- bez **terénnej práce a spolupracujúcim partnerským organizáciám** sa k neaktívnym mladým ľuďom v situácii NEET pracovníci JKM nedostanú,
- **prvý kontakt** musí byť postavený na vzťahu, nie na výkone.
- dôležitá je **pozitívna skúsenosť** mladého človeka s JKM, pretože práve na základe toho sa najlepšie šíri povedomie o JKM medzi mladých ľudí

6 POSTUP ZALOŽENIA JKM

Analytická príprava ako východisko

Pred zriaďovaním jednotlivých JKM vychádzala RABBSK z vlastnej analýzy situácie v kraji. Jej cieľom nebolo len určiť „kde centrum bude“, ale najmä pochopiť, pre koho má slúžiť a aké medzery v systéme má zaplniť. Analýza sa zameriavala najmä na:

- počet a zloženie mladých ľudí v situácii NEET v okrese alebo obci,
- existujúce služby pre mladých ľudí,
- dopravnú dostupnosť a reálnu možnosť, aby sa mladí ľudia do centra dostali,
- identifikáciu medzier v službách a bariér, ktorým mladí ľudia čelia.

Budovanie partnerstiev ešte pred otvorením JKM

Už v prípravnej fáze začali pracovníci JKM systematicky budovať partnerstvá v regióne. Kľúčovými partnermi boli najmä:

- základné a stredné školy,
- úrady práce, sociálnych vecí a rodiny,
- centrá pre deti a rodiny (CDR),
- systémy výchovného poradenstva a prevencie (CPP; CPPaP),
- mimovládne organizácie,
- samosprávy,
- zamestnávateľia.

V úvodných fázach slúžili partnerstvá najmä ako kanál prístupu k mladým ľuďom. Až neskôr sa ich funkcia rozšírila aj na poskytovanie doplnkových služieb, ktoré JKM samé nemohli alebo nedokázali zabezpečiť.

Prvotná príprava a vzdelávanie zamestnancov

Systém vzdelávania pracovníkov v BBSK je postavený na dvoch úrovniach:

Všeobecnom vzdelávaní

**Špecializovanom odbornom
rozvoji**

Prvá úroveň prebieha bez ohľadu na odbornú špecializáciu pracovníka a je zameraná na oboznámenie sa s fungovaním JKM, jeho cieľmi, cieľovou skupinou a pravidlami práce (vrátane hospitácií), ako aj na osvojenie si kontaktnej práce. Kontaktná práca, teda práca s účastníkom JKM prostredníctvom budovania vzťahu, tvorí základ činnosti každého pracovníka. Zahŕňa všetky interakcie od prvého kontaktu, cez sprevádzanie účastníka JKM až po riešenie jeho životnej situácie. Cieľom tejto úrovne je pripraviť pracovníka tak, aby bol schopný samostatne pracovať s účastníkom JKM v rámci svojej role.

Druhá úroveň nastáva po ukončení skúšobnej doby a spočíva v profilácii pracovníkov podľa ich predpokladov, kvalifikácie a potrieb JKM v konkrétnych odborných oblastiach, ako sú neformálne vzdelávanie, koučing, kariérové, sociálne alebo psychologické poradenstvo. Profilácia na sociálne a psychologické poradenstvo je viazaná na príslušnú odbornú kvalifikáciu pracovníka (ukončené vysokoškolské vzdelanie II. stupňa v odbore sociálne poradenstvo alebo psychológia). Tento proces je podporovaný priebežným vzdelávaním, samoštúdiom a pravidelnými mentoringovými stretnutiami s odbornými konzultantmi zodpovednými za jednotlivé činnosti SPACE. Za dôležitú súčasť podpory sa považujú skupinové mentoringy, ktoré slúžia na zdieľanie skúseností, riešenie konkrétnych situácií z praxe a priebežné zvyšovanie kvality práce s účastníkom JKM.

Vzdelávanie riaditeľov JKM nadväzuje na všeobecné vzdelávanie, pričom je rozšírené o rozvoj v oblasti riadenia a vedenia tímu. Okrem zvládnutia kontaktnej práce a porozumenia odborným činnostiam je jeho cieľom posilniť kompetencie v oblasti leadershipu, motivácie a podpory pracovníkov, ako aj riadenia chodu centra. Súčasťou vzdelávania je aj rozvoj kompetencií pre výkon odbornej činnosti v podobe priamej práce s mladým človekom, ktorú riaditeľ JKM vykonáva v obmedzenom rozsahu najmä s cieľom udržiavať kontakt s cieľovou skupinou a porozumieť jej potrebám.

Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK

- **podcenenie analytickej prípravy** vedie k nevhodnému umiestneniu JKM napr. z pohľadu geografickej dostupnosti služby alebo nízkemu počtu mladých ľudí v blízkom okolí takéhoto centra.
- **absencia** systematického **vzdelávania** a **podpory** riaditeľov JKM oslabuje stabilitu tímov,
- **udržateľnosť výkonu** a **motivácie pracovníkov** si vyžaduje systematickú podporu prostredníctvom vzdelávania, mentoringu, supervízie, tímovej podpory a reálneho prežívania hodnôt v organizácii.

7 PRIESTOR A MATERIÁLNE ZABEZPEČENIE

Pri výbere lokality pre jednotlivé JKM v BBSK zohrávala dôležitú úlohu dopravná dostupnosť a prirodzený pohyb mladých ľudí v lokalite. Cieľom bolo umiestniť odborné činnosti do priestoru, ktorý je:

- ľahko dostupný verejnou dopravou,
- zrozumiteľný a viditeľný pre mladých ľudí,
- vnímaný ako neutrálne a bezpečné miesto.

BBSK sa už v pilotnej fáze rozhodli neumiestňovať JKM do existujúcich centier, napr. centier voľného času alebo komunitných centier, prípadne škôl, pretože tieto priestory často nevyhovovali nárokom na diskretnosť a bezpečie pri individuálnej práci, mali inú cieľovú skupinu, prípadne by umiestnenie mohlo ovplyvniť očakávania mladých na poskytnutú službu.

Zriaďovateľský tím v BB kraji sa vyhýbal prístupu „pridania agendy JKM“ k už existujúcim zariadeniam a išiel cestou budovania novej služby s vlastným obsahom.

Dôležitou skúsenosťou bolo, že výber priestoru nestál len na podpise nájomnej zmluvy. Ako kľúčové sa ukázalo viesť otvorenú komunikáciu s prenajímateľom o tom, aký typ služby bude v priestore fungovať, kto bude do centra chodiť a aké situácie môžu v priestore nastať.

Základné priestorové prvky JKM:

- samostatné miestnosti pre individuálnu podporu,
- väčší otvorený priestor vhodný pre skupinové a komunitné aktivity,
- priestor s prístupom k počítačom pre účastníkov,
- kancelárske zázemie pre pracovníkov,
- kuchynka a sociálne zariadenia pre pracovníkov aj účastníkov.

Celková rozloha priestorov sa v BBSK pohybovala okolo 200 m², pričom dôležitejšia než presná veľkosť bola funkčnosť a variabilita priestoru.

Dôležitým prvkom bolo aj vytvorenie neformálnej, „neinštitucionálnej“ atmosféry, ktorá podporovala pocit bezpečia a prijatia. K tomuto významne prispelo aj zapojenie mladých ľudí do zariaďovania priestorov centier SPACE už od ich otvorenia, čím sa posilnil pocit spoluvlastníctva a vzťah mladých k centru.

Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK

- **nevhodne zvolený priestor** môže výrazne obmedziť dostupnosť služby,
- materiálne a priestorové zabezpečenie môže byť spojené s potrebou **realizácie prieskumov trhu** alebo **verejného obstarávania** - treba vopred zvažovať personálne kapacity a časové dopady týchto procesov,
- **hodnotový nesúlad** s prenajímateľom môže ohroziť stabilitu JKM,
- zdieľanie priestoru s inými službami bez jasného vymedzenia rolí zvyšuje **riziko konfliktov**,
- zariaďovanie priestorov nábytkom a doplnkami je ideálne **konzultovať a realizovať so samotnou cieľovou skupinou**.

8 PARTNERSTVÁ A EXTERNÉ PREPOJENIA

Myšlienka JKM ako one-stop shopu je postavená na tom, že mladý človek má na jednom mieste prístup k viacerým službám resp. že na jednom mieste získa prepojenia na ďalšie služby. Takýto model bez funkčných partnerstiev nemôže fungovať.

Ako prebiehalo nadväzovanie spolupráce a vytváranie partnerstiev

Partnerstvá v praxi vznikali najmä na základe osobnej angažovanosti pracovníkov JKM a ich neformálnych kontaktoch, prípadne na základe predchádzajúcich pracovných prepojení. Pracovníci aktívne oslovovali potenciálnych partnerov, hľadali prieniky v činnostiach a identifikovali možnosti vzájomnej spolupráce. Proces nadväzovania partnerstiev bol podporený aj interným postupom, ktorý poskytoval základnú oporu pri oslovovaní partnerov (vrátane rámcového popisu procesu, vzoru dohody o spolupráci a rozdelenia kompetencií v komunikácii).

V niektorých prípadoch sa ako dôležité ukázalo zapojenie vedenia na vyššej úrovni (napr. zriaďovateľa alebo vedúcich zamestnancov), ktoré vedelo významne uľahčiť nadviazanie spolupráce, najmä pri väčších alebo formálnejších partneroch.

Spolupráca s úradmi práce (ÚPSVaR)

Spolupráca s ÚPSVaR sa výrazne líšila medzi jednotlivými okresmi. Súvisela najmä s miestnym nastavením spolupráce, postojom vedenia úradu a mierou zapojenia konkrétnych pracovníčok a pracovníkov.

Dáta o konkrétnych potenciálnych účastníkoch JKM v situácií NEET neboli poskytnuté na žiadnom úrade. V niektorých prípadoch však pracovníci ÚPSVaR informovali mladých uchádzačov o existencii JKM alebo vytvárali priestor na prezentáciu odborných činností, napríklad formou účasti pracovníkov JKM na stretnutiach s uchádzačmi. Spolupráca prebiehala aj v oblasti výmeny informácií, pričom pracovníci JKM využívali úrad ako zdroj orientácie v legislatíve, v možnostiach zapájania sociálnych podnikov, v ponuke rekvalifikačných kurzov a v ďalších nástrojoch aktívnej politiky trhu práce.

Ako dôležité poučenie sa ukázalo, že silnejšia podpora z Ústredia práce by mohla výrazne zlepšiť spoluprácu na regionálnej úrovni.

Partnerstvá so zamestnávateľmi

Na základe skúseností SPACE JKM v BBSK neexistuje jeden ustálený model spolupráce so zamestnávateľmi. Prax ukázala, že účastníci JKM sú len zriedka pripravení nastúpiť do zamestnania okamžite a že je potrebné najprv odstrániť viacero bariér.

Bariéry sa týkali najmä:

- dochádzky a dodržiavania pracovného režimu,
- základných pracovných návykov,
- komunikácie na pracovisku,
- zvládania stresu a konfliktov.

V prípadoch, keď sa tieto bariéry podarilo prekonať, si mladí ľudia často našli cestu k zamestnaniu prostredníctvom existujúcich nástrojov – cez ÚPSVaR alebo prostredníctvom iných pomáhajúcich profesií. Medzi JKM a zamestnávateľmi pritom pôsobí aj skupina aktérov, ktorí sa špecializujú na prípravu zraniteľných skupín na vstup na trh práce, často v rámci projektov financovaných z fondov EÚ.

V BBSK sa ako inšpiratívne príklady uvádzali skúsenosti veľkých zamestnávateľov, ako napr. Tesco, ktorí majú dlhodobu pozitívne skúsenosti s inklúziou znevýhodnených mladých ľudí. Tieto príklady ukazujú, že inkluzívne nastavené pracovné prostredie môže byť dôležitým faktorom úspechu.

Partnerstvá s mestami a obcami

Samosprávy miest a obcí mali dobrý prehľad o mladých ľuďoch, ktorí spadali do definície mladí ľudia v situácii NEET. Hoci neposkytovali konkrétne kontakty, vedeli prepojiť terénnych pracovníkov JKM s vhodnými osobami v obci a spoločne doručiť informáciu o možnosti využiť činnosti JKM.

Obce zároveň prepájali JKM s ďalšími pomáhajúcimi profesiami – najmä s pracovníkmi komunitných centier, terénnymi sociálnymi pracovníkmi či asistentmi podpory zdravia. Informovali JKM o verejných podujatiach, kde vznikal priestor na oslovenie mladých ľudí, alebo poskytovali terénnym pracovníkom JKM priestory v blízkosti vylúčených komunit pre výkon terénnej práce.

Partnerstvá s mimovládny sektorom

Mnohé mimovládne organizácie v kraji pracujú s rovnakou cieľovou skupinou v rámci projektov financovaných z EŠIF. V úvode pilotu bola citeľná obava, že spolupráca by mohla byť vyhodnotená ako duplicitná činnosť. Usmernenie zo strany MPSVR SR, že ide o doplnkové aktivity realizované v rámci iného zákonného rámca, však spoluprácu výrazne uľahčilo.

Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK

- Využívanie **Regionálneho partnerstva Záruky pre mladých** (neexistovalo v čase rozbiehania prvých SPACE, vtedy centrá práce s mládežou) na otváranie témy spolupráce pri riešení témy podpory mladých ľudí v situácii NEET
- JKM **nemá suplovať existujúce služby**, ale vytvárať priestor pre partnerov a **prepájať** mladých ľudí na dostupnú podporu,
- systematické **budovanie partnerstiev** si vyžaduje aj zapojenie zriaďovateľského tímu a podporu vedenia,
- **nedôvera** lokálnych aktérov voči novému subjektu môže predstavovať významnú a dlhodobú bariéru spolupráce,
- **formálne ukotvenie partnerstiev** (napr. dohody o spolupráci) je vhodné využívať selektívne, najmä tam, kde to vyžaduje povaha spolupráce, postavenie partnerov alebo potreba jasného vymedzenia rolí a zodpovedností,
- nadviazané **funkčné spolupráce** s relevantnými aktérmi v regióne kvôli potrebe multidisciplinárneho prístupu k mladým ľuďom.

9 DÁTA, REPORTING

Systém zberu rôznych dát a administratíva súvisiaca s výkonom JKM sa budoval postupne⁶. V snahe reflektovať rôznorodé potreby tímov JKM, projektové požiadavky ako aj požiadavky súvisiace s kontrolou projektu zo strany MPSVR SR sa administratíva zamerala na štyri oblasti:

1. Prehľad účastníkov aktivít vo forme **karty účastníka** zbieraný v systéme ITMS21+. Ide o jediný povinný merateľný ukazovateľ, ktorý zaznamenáva základné údaje o účastníkoch aktivít (anonymizované vo forme jedinečného identifikátora).
2. Dokumentácia o účastníkoch JKM tzv. **spisy účastníkov**, ktoré sa líšia v obsahu podľa toho, či ide o účastníka JKM v individuálnom poradenstve, člena skupinových aktivít alebo anonymného účastníka. Elektronicky sa vedie tabuľka evidencie účastníkov a databáza skupinových aktivít. Jednotlivé centrá SPACE si zároveň vedú aj vlastné interné súhrny, napríklad pre strategické plánovanie plnenia merateľného ukazovateľa, evidenciu hotovostných výdavkov, stretnutí s partnermi, publicitu a pod. Obsah a rozsah spisov účastníkov si nastavili pracovníci JKM spolu so zriaďovateľským tímom. Vzhľadom na rozširujúci sa počet aktivít a účastníkov JKM vyvstáva potreba zjednodušenia tejto časti činnosti resp. jej elektronizáciu a automatizáciu cez technologické riešenia.
3. **Dopady aktivít a činností JKM** na mladých ľudí ako účastníkov boli sledované v niekoľkých oblastiach.
 - Sledovanie účastníkov JKM v tzv. tvrdých posunoch: či nastúpili po poskytnutí odborných činností do zamestnania, vrátili sa do formálneho vzdelávania alebo pokračujú v nejakej forme odbornej prípravy.
 - Sledovanie subjektívnych a kvalitatívnych zmien u účastníkov vplyvom práce JKM tzv. mäkké posuny ako komunikačné zručnosti, sebaregulácia, schopnosť rozhodovania.
4. Dokumentácia súvisiaca s projektovým a finančným riadením a finančnou kontrolou na mieste. Podklady sa evidovali v súlade s metodickým usmernením MPSVR SR k rozsahu dokumentácie uchováanej príjmateľom počas realizácie a obdobia udržateľnosti projektov.

Oblasť sledovania dopadov aktivít a činností JKM, ktorá sa realizuje najmä prostredníctvom škál, dotazníkov a odborného úsudku pracovníkov narážala na časové a administratívne limity.

⁶ Systém monitoringu a zberu dát v ďalších krajinách bude súčasťou formálnych štandardov.

Poučenia z pilotnej skúsenosti BBSK

- **nadmerná administratíva** oslabuje kapacity pracovníkov na priamu prácu s účastníkmi JKM,
- duplicitné vykazovanie účastníka JKM v rôznych systémoch vedie k **frustrácii pracovníkov**,
- je nevyhnutné **plánovať administratívu** už so zreteľom na elektronizáciu a technologické uľahčenia.

ZÁVER

Pilotný projekt SPACE v Banskobystrickom samosprávnom kraji potvrdil, že JKM majú reálny potenciál pozitívne ovplyvniť situáciu mladých ľudí ohrozených situáciou NEET aj mladých ľudí v situácii NEET. Model si v priebehu fungovania prešiel výraznou transformáciou – od skupinových aktivít pre mládež smerom k individuálnym intervenčným službám pre tých najohrozenejších. Táto zmena sa ukázala ako nevyhnutná reakcia na reálne potreby cieľovej skupiny.

Skúsenosti z BBSK zároveň poukazujú na to, že úspech JKM stojí najmä na kvalitnom tíme, trpezlivo budovaných vzťahoch a dôvere – vo vzťahu k mladým ľuďom aj k partnerom v regióne. Zavádzanie JKM si preto vyžaduje dostatočné kapacity a dôslednú prípravu riadiacich aj odborných zamestnancov JKM.

Pilotná fáza taktiež otvorila otázku, na ktorú zatiaľ neexistuje jednoznačná odpoveď: kam JKM v systéme verejných služieb v budúcnosti patrí?

Diskusia o dlhodobom systémovom ukotvení JKM interne v konzorciu AM prebieha – či už vo vzťahu k existujúcemu legislatívnemu rámcu, alebo k hľadaniu nových riešení. Táto otázka presahuje hranice jednotlivých krajov a bude si vyžadovať koordinovaný dialóg na národnej úrovni, do ktorého sa konzorcium AM bude aktívne zapájať.

Veríme, že investícia do funkčných JKM predstavuje investíciu do mladých ľudí, budúcnosti regiónov aj celej krajiny. Včasná, prehľadná a systematická podpora mladých ľudí zvyšuje ich šance na aktívny a stabilný život. Práve preto je dôležité uvažovať o ich systémovom ukotvení a udržateľnosti aj po skončení projektového financovania.

Ponuka konzorcia Aktivácia mladých

Konzorcium Aktivácia mladých (AM) vzniklo, aby podporovalo samosprávne kraje pri budovaní vlastných JKM. Svoju kapacitu ponúka v nasledujúcich oblastiach:

1. podpora nastavovania samotnej činnosti JKM pre mladých a budovanie tímu pracovníkov JKM
2. podpora personálneho zabezpečenia – odporúčania k rolám v tíme, kompetenciám, supervízii a vzdelávaniu pracovníkov.
3. štandardizácia JKM pre mladých - rámec kvality, ktorý pomáha zabezpečiť porovnateľnú úroveň podpory v rôznych krajoch.
4. podpora pri prepájaní JKM pre mladých s partnermi v regióne, zdieľanie dobrej praxe a vzájomné učenie sa.
5. advokácia Záruky pre mladých a udržateľnosť JKM pre mladých – hľadanie dlhodobých riešení, možností ďalšieho financovania a zapojenie regiónov do tvorby politík pre mladých.

Konzorcium AM tvoria partneri:

- Rada mládeže Slovenska
- NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže
- The Duke of Edinburgh's International Award Slovensko
- YouthWatch
- Združenie pre kariérové poradenstvo a rozvoj kariéry

Združenie pre kariérové
poradenstvo a rozvoj kariéry

Tento dokument vznikol ako výstup projektu Koordinácia jednotných kontaktných miest pre mladých, ktorý je spolufinancovaný Európskou úniou v rámci Európskeho sociálneho fondu Plus (ESF+). Realizuje sa v rámci Programu Slovensko, ktorý podporuje iniciatívy zamerané na sociálne začlenenie a zlepšenie prístupu mladých ľudí na trh práce. Veríme, že sa stane užitočným sprievodcom pre všetkých, ktorí sa na tomto procese chcú aktívne podieľať – a že skúsenosti z BBSK poskytnú novým JKM pevnejší základ, z ktorého môžu štartovať.

Kde nás nájdete:

info@aktivaciamladych.sk

@AktiváciaMladých

www.aktivaciamladych.sk

Aktivácia Mladých

@aktivaciamladych

Skúsenosti z budovania jednotných kontaktných miest pre mladých

SPACE v BBSK v troch videách:

**Pohľad zriaďovateľa
na JKM pre mladých**

**Pohľad riaditeľa
JKM pre mladých**

**Pohľad pracovníka
JKM pre mladých
na prácu s účastníkom JKM**

Príklad z praxe BBSK ako JKM pre mladých môže zmeniť život:

V BBSK prišla do SPACE **22-ročná mladá žena so zrakovým znevýhodnením**. Mala ambíciu ďalej študovať, no jej hendikep výrazne komplikoval možnosti pokračovať v škole a pripraviť sa na prácu; sama by sa cez prekážky nedostala a potrebovala niekoho, kto ju odborne podporí a ukáže cestu.

Po niekoľkých týždňoch práce s odborníkmi v SPACE sa jej podarilo nastúpiť na štúdium a zároveň absolvovať kurzy v špecializovanom zariadení pre zrakovo postihnutých. Tým si nielen zvyšuje kvalifikáciu, ale aj šancu nájsť si prácu a viesť samostatnejší život.